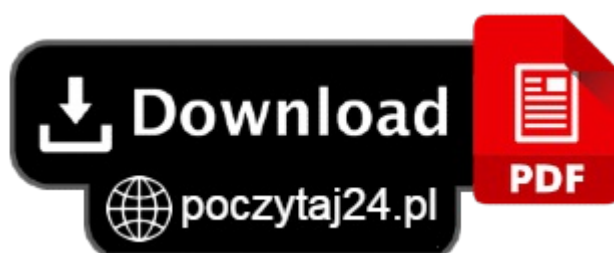

Wojciech Szczygielski

Sejm Wielki (1788 - 1792).

Studium z dziejów łagodnej rewolucji

Pobieranie Książek, Ebook - Pdf, Doc, Mobi, Epub

Praca stanowi próbę spojrzenia na obrady Sejmu Wielkiego przez pryzmat łagodnej rewolucji jako ruchu społecznego zdominowanego przez wzrost aktywności politycznej ziemiańskiej szlachty, zmierzającej do uwolnienia Rzeczypospolitej od zależności rosyjskiej i dążącej do przeprowadzenia niezbędnej reformy państwa¹. Ogromny u schyłku lat osiemdziesiątych XVIII w. wzrost aktywności politycznej ziemiańskiej szlachty znalazł właśnie wyraz w pracach Sejmu Wielkiego, a również w poparciu, jakiego udzielała debatującym posłom prowincja szlachecka. Podstawowe cele programowe łagodnej rewolucji sprowadzały się do odzyskania pełnej niepodległości środkami politycznymi oraz zreformowania państwa, wspartego na założeniach demokracji szlacheckiej, uwolnionej od dotychczasowej przewagi magnatów². Reformę urzeczywistniano w procesie szeroko pojmowanej racjonalizacji tradycji narodowej wraz z wyważoną otwartością na międzynarodowe standardy ustrojowe³. Sformułowanie pojęcia łagodnej rewolucji, tak jak funkcjonuje ono na gruncie naszej historiografii, zawdzięczamy Hugonowi Kołłątajowi i jego spojrzeniu na obrady zbliżającego się w r. 1788 Sejmu⁴. Wiązał autor Listów Anonima owo spojrzenie w oczywisty sposób z najszerzej pojmowaną aktywnością polityczną ziemiańskiej szlachty, z jej usiłowaniami na rzecz kształtowania nowego, oświeceniowego modelu państwa wspartego na założeniach demokracji szlacheckiej, uwolnionej od przewagi czynnika magnackiego. (...)

